

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Szaj (spr.)
Sędziowie:	SSO Marzenna Ernest SSR del. Zofia Piwowska
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrzęszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2014 roku w S.

sprawy z powództwa głównego **Gminy (...)**

przeciwko **A. S.**

o opróżnienie i wydanie lokalu mieszkalnego

i sprawę z powództwa wzajemnego **A. S.**

przeciwko **Gminie (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną - powódkę wzajemną A. S.

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 28 września 2011 r., sygn. akt I C 2548/09

p o s t a n a w i a:

- 1. odrzucić apelację;**
- 2. oddalić wnioszek powódki – pozwanej wzajemnej Gminy (...) o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 3. przyznać radcy prawnej A. G. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 276 (dwieście siedemdziesiąt sześć) złotych i 75 (siedemdziesiąt pięć) groszy, w tym podatek VAT, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej – powódce wzajemnej A. S. w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 września 2011 roku (sygn. akt I C 2548/09), Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa głównego Gminy (...) – Zarządu (...) w S. przeciwko A. S. o opróżnienie i wydanie lokalu mieszkalnego i sprawy z powództwa wzajemnego A. S. przeciwko Gminie (...) – Zarządowi (...) w S. o zapłatę:

W punkcie pierwszym- utrzymał w mocy punkt I i III wyroku zaocznego Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w S. z dnia 4 stycznia 2010 r. w stosunku do pozwanej A. S.;

W punkcie drugim uchylił punkt II wyroku zaocznego Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 4 stycznia 2010 r. w stosunku do pozwanej A. S.;

W punkcie trzecim - oddalił powództwo wzajemne A. S.;

W punkcie czwartym - zasądził od powódki wzajemnej A. S. na rzecz pozwanej wzajemnej Gminy (...) – Zarządu (...) w S. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

W punkcie piątym- przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin Centrum w Szczecinie pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu radcy prawnemu G. T. wynagrodzenie w kwocie 369 złotych tytułem udzielonej pomocy prawnej pozwanej – powódce wzajemnej A. S..

W dniu 20 września 2013 roku- pozwana (powódka wzajemna) A. S. wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 28 września 2011 r. (sygn. akt I C 2548/09). W uzasadnieniu swojego wniosku wskazała, iż do uchybienia terminowi doszło z winy reprezentującego ją pełnomocnika, który nie poinformował sądu o zmianie adresu pozwanej (powódki wzajemnej). Skutkiem powyższego pozwana nie mogła stawić się na wezwanie Sądu w dniu 14.09.2011 roku, albowiem zostało ono wysłane na nieaktualny adres.

Pozwana (powódka wzajemna) podniosła, że ostatni raz ze sprawą miała do czynienia na przełomie października i listopada 2010 roku, kiedy wypełniała oświadczenie celem uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych. Kolejno wskazała, że w okresie od 10 listopada do 10 grudnia 2011 roku była skupiona wyłącznie na działaniach związanych z uchyleniem nakazu zapłaty. W tym czasie pozwana (powódka wzajemna) była przekonana, że sprawa tocząca się przed Sądem Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie jest pod kontrolą reprezentującego ją pełnomocnika.

Pozwana (powódka wzajemna) podkreśliła, iż w tym okresie działała pod wpływem silnego wzburzenia oraz stresu.

Jednocześnie pozwana (powódka wzajemna) wniosła apelację od wydanego w dniu 28 września 2011 r. wyroku. Braki formalne apelacji zostały uzupełnione przez ustanowionego dla pozwanej (powódki wzajemnej) pełnomocnika z urzędu, który wniósł o zmianę wyroku w punkcie I poprzez uchylenie punktu II i III wyroku zaocznego z dnia 4.01.2010 r., i oddalenie w tym zakresie powództwa, w punkcie III poprzez zasądzenie na jej rzecz od pozwanej- powódki Gminy miasto S.- Zakład budynków i Lokali (...) Zakład budżetowy kwoty 749,80 zł oraz w punkcie IV poprzez oddalenie żądania o zwrot kosztów procesu ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Pełnomocnik złożył wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego, oświadczając, iż koszty te nie zostały pokryte.

Postanowieniem z dnia 14 października 2013 r., Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie przywrócił pozwanej – powódce wzajemnej termin do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 28 września 2011 r.

W odpowiedzi na apelację powódka- pozwana wzajemna wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanej – powódki wzajemnej zwrot kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych. Strona w całości podzieliła stanowisko Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki w niniejszej sprawie podlegała odrzuceniu.

Analizę prawidłowości wydanego w sprawie orzeczenia, Sąd Okręgowy rozpoczął od zbadania prawidłowości oceny Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie w zakresie przywrócenia pozwanej- powódce wzajemnej terminu do wniesienia apelacji od wydanego w dniu 28 września 2011 r., wyroku.

Stosownie do art. 373 k.p.c. Sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym apelację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. W granicach kontroli zachowania warunków formalnych apelacji, którą sąd drugiej instancji przeprowadza na podstawie art. 373 k.p.c., mieści się również sprawdzenie zasadności przywrócenia uchybionego terminu do wniesienia apelacji (postanowienie SN z dnia 16 lipca 2009 roku, II UZ 23/09, Lex 536864, uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 30 stycznia 1968 roku, III CZP 77/67, OSNCP 1968, nr 12, poz. 202). W razie stwierdzenia braku podstaw do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji przez sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji odrzuca apelację.

Sąd Okręgowy działając w powyższym trybie- dokonując analizy akt sprawy doszedł do wniosku, że wnioskodawczyni nie uprawdopodobniła, aby uchybienie terminowi do wniesienia apelacji było przez nią niezawinione. Sąd Rejonowy postanawiając przywrócenie terminu podjął decyzję wadliwą.

Należy podkreślić, że instytucja przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej ma na celu na odwrócenie ujemnych skutków, jakie ustawa wiąże z uchybieniem terminu. Przesłanką umożliwiającą uwzględnienie wniosku strony o przywrócenie terminu procesowego jest należyście uprawdopodobniony brak zawinienia w niedotrzymaniu tego terminu.

Stosownie do art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Jednocześnie zgodnie z dyspozycją art. 169 § 2 kpc, strona występująca o przywrócenie terminu zobowiązana jest uprawdopodobnić twierdzenia uzasadniające żądanie, co oznacza przytoczenie twierdzeń i wskazanie okoliczności, z których wynika przekonanie o ich prawdziwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CZ 142/11).

Nie można przyjąć, że uchybienie terminowi nastąpiło bez winy podmiotu, który miał podjąć czynność procesową, jeżeli przyczyną tego była działalność lub brak działania osób, którymi się on posługuje, a więc np. pełnomocników (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1956 roku, 4 CO 58/55, OSN 1956, orzeczenie z 20 maja 1970 roku, II CR 184/70, Biul. SN z 1970, nr 11, poz. 201). W szczególności przywołać należy pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 listopada 2008 roku, V CZ 105/07, Lex nr 477610, iż brak informacji co do rodzaju i terminu dalszych czynności procesowych, których udzielić winien pełnomocnik, nie może rodzić skutku w postaci uznania braku winy w uchybieniu terminowi w rozumieniu przepisu art. 168 § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie pozwana (powódka wzajemna) była reprezentowana przez ustanowionego dla niej postanowieniem z dnia 7 lipca 2010 r., pełnomocnika z urzędu- w osobie radcy prawnego G. T.. Ustanowienie to w myśl art. 118 § 1 k.p.c. jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego, obejmując swoim zakresem czynności wskazane w art. 91 k.p.c. Osoba taka ma zatem umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności. Nadto, jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego, to doręczanie pism sądowych następuje bezpośrednio tej osobie. (art. 133 § 3 k.p.c.).

Z akt sprawy wynika, iż pełnomocnik pozwanej - powódki wzajemnej został prawidłowo zawiadomiony o terminie ostatniej rozprawy wyznaczonej na dzień 14 września 2011 roku. Korespondencja zawierająca ww. zawiadomienie została wysłana na adres kancelarii i tam odebrana (k. 284 akt sprawy). Nieobecność pełnomocnika pozwanej - powódki wzajemnej - nie stanowiła przeszkody do odbycia posiedzenia w tym dniu, a następnie do zamknięcia rozprawy, skoro pełnomocnik został o niej prawidłowo zawiadomiony. Nie doszło tym samym do sytuacji

nienależytego reprezentowania pozwanej - powódki wzajemnej. Wyrok w sprawie został wydany na posiedzeniu jawnym Sąd nie miał zatem obowiązku dokonywać jego doręczenia.

Podnoszone przez pozwaną powódkę wzajemną uchybienia pełnomocnika z urzędu, nawet jeżeli miały miejsce, czego Sąd Okręgowy w tym momencie nie przesądza rzutują bezpośrednio na sytuację strony. Na stronie i pełnomocniku procesowym ciąży obowiązek takiego uregulowania łączących ich stosunków faktycznych i prawnych oraz takiego zorganizowania obsługi prawnej, by możliwe było właściwe wypełnienie przez pełnomocnika obowiązków procesowych. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 5 sierpnia 1983 r., IV PZ 32/83 (LEX nr 8560) Sąd Najwyższy wskazał, iż z więzi między pełnomocnikiem a mocodawcą wynika potrzeba takiego ułożenia między tymi podmiotami stosunków prawnych w związku z udzielonym pełnomocnictwem, by ani pełnomocnik, ani sama strona swym działaniem lub zaniechaniem nie doprowadzali do uchybienia terminu. Zaniedbania bowiem strony doprowadzające do uchybienia terminowi przez pełnomocnika stanowią przeszkodę do przyjęcia, że uchybienie terminowi nastąpiło z przyczyn niezależnych od pełnomocnika bez winy.

To jaki pomiędzy pozwaną (powódką wzajemną) a jej pełnomocnikiem został ustalony sposób komunikowania się czy informowania o stanie sprawy nie ma jakiegokolwiek znaczenia przy ocenie zasadności wniosku o przywrócenie terminu. Nieprecyzyjne ustalenia z pełnomocnikiem w zakresie sposobu kontaktowania się, bądź też ich brak, jak też nieprzejawianie przez pozwaną (powódkę wzajemną) zainteresowania stanem sprawy mogą być tylko i wyłącznie postrzegane jako brak należytej dbałości o swoje interesy.

Za zasadnością wniosku o przywrócenie terminu, nie mógł przemawiać także fakt zaangażowania pozwanej (powódki wzajemnej) w tym okresie w inną sprawę oraz jak twierdzi jej zły stan psychiczny. Dodać również wypada, że twierdzenia te nie zostały poparte żadnymi dowodami.

Niezależnie od powyższego, trudno uznać, by pozwana - jak twierdzi nie miała wiedzy o wyroku, skoro wyrok ten po zapatrzeniu go w klauzulę wykonalności w zakresie punktu IV był wykonywany. Nie mogło ujść uwadze Sądu Okręgowego i to, że po wydaniu wyroku w sprawie pozwana - powódka wzajemna przeglądała akta sprawy w dniu 14.11.2011 r. (co wynika ze znajdującego się w aktach sprawy wniosku), co pozwala przyjąć, że już wtedy z całą pewnością powzięła wiedzę o treści orzeczenia.

Z tych względów Sąd Okręgowy odrzucił apelację pozwanej- powódki wzajemnej uznając, że termin do jej wniesienia został przywrócony niezasadnie.

W zakresie kosztów postępowania, Sąd Okręgowy oddalił wniosek pełnomocnika powódki - pozwanej wzajemnej o zasądzenie kosztów postępowania, gdyż w istocie stanowisko zaprezentowane przez nią w odpowiedzi na apelację w niczym nie odnosiło się do kwestii prawidłowości przywrócenia terminu. Strona powodowa - pozwana wzajemna wdała się w spór merytoryczny, nie wskazując na kwestie kluczową dla sprawy.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd orzekł w punkcie trzecim zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu(§ 15 w zw. z § 16.). Orzekając w tym przedmiocie Sąd miał na uwadze, iż pełnomocnik w osobie radcy prawnego A. G.- został ustanowiony w postępowaniu apelacyjnym w związku z czym należało zastosować 75 % stawki minimalnej (§ 12 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia). W sprawie wystąpiły dwie stawki: pierwsza za prowadzenie sprawy o opróżnienie lokalu - § 9 pkt 1 ww. rozporządzenia w kwocie 120 złotych, druga za prowadzenie sprawy o zapłatę- § 6 pkt 2 w kwocie 180 złotych, łącznie 300 złotych, co przy uwzględnieniu 75 % stawki, stanowiło kwotę 225 złotych. Kwota ta została powiększona o stawkę podatku VAT (§ 2 ust. 3 rozp.) stanowiąc kwotę zasadzona przez Sąd Okręgowy.